

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Посл. бр. Р4 К 40/15

Дана: 31.03.2016. године

НОВИ САД

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Мирославу Алимпићу, уз суделовање записничара Данке Јакић, у поступку заштите права на суђење у разумном року, по захтеву предлагача **АА**, поднетом путем пуномоћника, адвоката Видосаве Видић Манастирац, дана 31.03.2016. године донео је:

РЕШЕЊЕ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је предлагачу **АА** повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Сремској Митровици у предмету посл. бр. К 1402/10.

Предлагачу **АА** се **ДОСУЂУЈЕ** примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од **20.000,00 (двадесет хиљада) динара**, који износ ће јој бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева, док се захтев предлагача преко овог износа, па до тражених 200.000,00 (двеста хиљада) динара, **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача да се Основном суду у Сремској Митровици одреди рок у којем ће окончати поступак у предмету К 1402/10.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу на име трошкова поступка, пуномоћника адвоката Видосаве Видић Манастирац, исплати укупан износ од 6.780,00 (шест хиљада седамсто осамдесет) динара, у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату, док се захтев предлагача преко овог износа па до тражених 90.870,00 динара **ОДБИЈА**.

Образложење

Предлагач **АА** је Апелационом суду у Новом Саду дана 17.12.2015. године, путем свог пуномоћника, адвоката, Видосаве Видић Манастирац поднела Захтев за заштиту права на суђење у разумном року у поступку који се води у кривичном предмету Основног суда у Сремској Митровици посл. бр. К 1402/10.

У образложењу Захтева се наводи да се кривични поступак против окривљене ББ због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297 ст. 1 вези чл. 289 ст. 1 КЗ води неоправдано дуго, од 22.12.2008. године када је предлагач, у својству оштећене као тужиоца подигла оптужницу против окривљене ББ, током

којег је суд заказао седам главних претреса а првостепени поступак и после готово 7 година није окончан, на који начин је грубо повређено право предлагача као овлашћеног тужиоца у наведеном предмету на загарантовани стандард суђења у разумном року у складу са чл. 14 ЗКП.

Предлагач тражи да Апелациони суд у Новом Саду утврди повреду права на суђење у разумном року, те да Републику Србију обавезе да на име нематеријалне штете исплати предлагачу износ од 200.000,00 динара. Осим тога, предлагач захтева да Република Србија буде обавезана и на накнаду материјалних трошкова састава Захтева у износу од 90.000,00 динара и износ од по 390,00 динара на име таксе на Захтев и одлуку.

Апелациони суд је, поступајући у складу са чл. 8а и чл. 8б Закона о уређењу судова („Сл. Гласник“ РС бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011 и 101/2011), прибавио списе Основног суда у Сремској Митровици посл. бр. К 1402/10, те извршеним увидом у тај предмет утврдио:

Оптужница оштећене као тужиоца АА против окривљене ББ, због кривичног дела тешког дела против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 1 у вези члана 289 став 1 Кривичног законика за примљена у суд у Сремској Митровици 22.12.2008. године.

Приложена је службена белешка о обавештењу примљеном од грађана СПИ Сремска Митровица од 11.09.2007. године, у којој је садржана изјава АА овлашћеном службеном лицу СПИ Сремска Митровица.

Општинско јавно тужилаштво Сремска Митровица бр. Кт 749/08 од 10.12.2008. године обавештава адвоката Видосаву Видић Манастирац, за АА да је одбачена кривична пријава против ББ, налазећи да у њеним радњама нема елемената овог кривичног дела, нити елемената другог кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности и упућује оштећену да може предузети кривично гоњење.

Судија Нада Јанковић из Општинског суда у Сремској Митровици под посл. бр. К. 614/08 од 25.12.2008. године тражи на увид спис Општинског јавног тужилаштва бр. Кт 749/08.

Општинско јавно тужилаштво у Сремској Митровици под бр. Кт 749/08 од 21.08.2009. године ургира да им се врате њихови списи бр. Кт 749/08 који су достављени на увид 20.01.2009. године.

Општински суд у Сремској Митровици, судија Нада Јанковић **02.09.2009.** године враћа Општинском тужилаштву спис бр. Кт 749/09.

Службена белешка судије Барбатесковић Драгане да је за примила спис у рад дана **21.12.2012.** године.

Доставна наредбе за заказивање главног претреса за 26.03.2013. године у потпису судија Барбатесковић Драгана. Позив оштећеној као тужиоцу АА није уручен, јер је непозната на датој адреси по извештају доставне службе, па судија тражи од Полицијске управе Сремска Митровица а под посл. бр. К 1402/10 од 14.02.2013. године да се утврди адреса за АА.

Позив није добила ни окривљена ББ, за коју је на коверти забележено да није тражила пошилику.

Судија под посл. бр. 14 К 1402/10 од 25.02.2013. године тражи од Полицијске испоставе Сремска Митровица да достави окривљеној оптужницу.

Полицијска испостава Сремска Митровица обавештава Основни суд да нису пронашли окривљену ББ, а на наведеној адреси су обавили разговор са њеном мајком ВВ, која је обавестила да се њена ћерка налази у ..., да је удата и живи са породицом. Накнадно, 26.02.2013. године Полицијска испостава Сремска Митровица обавештава суд да се АА налази на адреси у

Судија Драгана Барбатесковић решењем одлаже главни претрес заказан за 26.03.2013. године на неодређено време не износећи разлоге за то.

Повратница, којом окривљена ББ потврђује да је примила оптужницу 18.03.2013. године.

Адвокат Славко Перески, као бранилац окривљене ББ улаже приговор на оптужницу 25.03.2013. године и прилаже пуномоћ за одбрану.

02.04.2013. године судија доставља приговор на одлуку ванрасправном већу које 05.04.2013. године под бр. Кв 645/13 одбија као неоснован тај приговор.

Доставна наредба судија Барбатесковић Драгане којом заказује главни претрес за 29.10.2013. године. Окривљена ББ није примила позив иако је у три наврата покушана достава.

Бранилац окривљене адвокат Славко Перески 11.10.2013. године обавештава суд да није у могућности да приступи на главни претрес заказан за 29.10.2013. године и моли одлагање, те обавештава да је његова брањеница променила адресу пребивалишта.

Судија шаље на нову адресу позив за окривљену, а види се да позив није примила ни оштећена АА, јер је на коверти наведено „није тражила“, позив је примила њена пуномоћница адвоката Видосава Видић Манастирац 21.08.2013. године, а накнадно је примила и окривљена ББ и њен бранилац.

Записник о главном претресу од 19.11.2013. године - приступила оштећена као тужилац АА, није приступила њен пуномоћник адвокат Видосава Видић Манастирац, није приступила окривљена ББ, достава позива није уредна, није приступио бранилац адвокат Перески Славко, достава позива уредна. Констатује се да је истог дана бранилац послао телеграм којим моли одлагање претреса због болести оптужене, па се главни претрес одлаже на неодређено време.

25.11.2013. године Основни јавни тужилац тражи да се врате списи Кт-749/08.

27.11.2013. године Основни суд у Сремској Митровици враћа тужилаштву њихов спис Кт-749/08.

14.01.2014. године судије тражи од ОЈТ Сремска Митровица спис Кт-749/08 на увид.

ОЈТ у Сремској Митровици доставља на увид тај спис 04.02.2014. године, па је тај спис копиран и приложен уз К спис.

Заказује се нови главни претрес 26.05.2014. године па окривљена поново не добија позив а достава је покушана у два наврата, па суд дописом Полицијској станици Житиште од 06.05.2014. године тражи да се уручи позив.

Наредба в. ф. председника суда поступајућем судији 12.05.2014. године - хитно и прекоредно решавање овог предмета најкасније до 15.11.2014. године.

Полицијска станица Житиште обавештава 10.05.2014. године суд да су полицијски службеници уручили позив ББ.

Записник о главном претресу 26.05.2014. године није приступила оштећена као тужилац, АА достава позива уредна, приступио адвокатски приправник из адвокатске канцеларије Видосаве Видић Манастирац, приступила је оптужена ББ и приступио је њен бранилац. На предлог браниоца да се одложи претрес а са којим се пуномоћник оштећене не противи суд доноси решење да се претрес одлаже и заказује за 08.09.2014. године.

Записник о главном претресу од 08.09.2014. године - није приступила оштећена као тужилац, АА достава позива уредна а приступио адвокат приправник из адвокатске канцеларије адвоката Видосаве Видић Манастирац, није приступила оптужена ББ уредно обавештена и није приступио њен адвокат Перески Славко уз напомену да је у 08,30 дакле, пре почетка претреса који је требао да почне у 10,00 се телефоном јавио адвокат Перески да не може да дође због ангажовања у предмету пред Основним судом у Кикинди, истовремено обавестио суд о болести окривљене, па је главни претрес одложен на неодређено време. Четири дописа којим суд тражи од адвоката Видосаве Видић Манастирац да се изјасни да ли остаје код подигнуте оптуженице, односно оптуженог предлога од 22.12.2008. године, па је последњи тај допис од 16.03.2015. године.

Наредба председника суда поступајућем судији да приступи прекоредном поступању и што хитније заврши предмет К-1402/10.

Наредба за главни претрес 29.07.2015. године - судија тражи од Полицијске станице Богатић да се АА уручи позив 07.07.2015. године. Полицијска станица Богатић обавештава да је уручен позив АА.

21.07.2015. године у суд стиже допис адвоката Перески Славка којом обавештава суд да се он налази на годишњем одмору па не може да приступи на претрес заказан 29.07.2015. године.

Доставна наредба судије - главни претрес заказан за 29.07.2015. године се одлаже а следећи се заказује за 16.09.2015. године. Поново окривљена не добија позив у два наврата је достава покушана а у поновљеном позиву ипак потписује члан домаћинства позив.

Допис, односно телеграм адвоката окривљене ББ, сада Савић Маје да због раније ангажованости у предмету Вишег суда у Новом Саду није у могућности да приступи на претрес заказан за 16.09. па моли одлагање.

Записник о главном претресу од 16.09.2015. године - па се констатује да није приступила оштећена као тужилац АА и да није приступила оптужена ББ ни бранилац оптужене адвокат Перески Славко, а у том записнику је констатовано да је истог дана пре почетка претреса бранилац обавестио да није у могућности да приступи на претрес. Пуномоћник је предложио да се претрес одложи на нешто дужи рок ради консултације са оштећеном а везано за даљи ток поступка. Суд одлаже тадашњи главни претрес и заказује следећи за 16.12.2015. године.

Суд преко Полицијске станице Житиште покушава да уручи позив за претрес дописом од 07.10.2015. године а Полицијска станица обавештава да нису успели да уруче позив окривљеној јер је нису пронашли, уз приложену службену белешку да су дошли до сазнања да се окривљена налази у ... на непознатој адреси.

Наредба председника суда од 14.12.2015. године судији Драгани Барбатесковић да прекоредно заврши овај предмет.

Приложен је телеграм адвоката Славка Переског да због ранијег ангажованости у предмету Вишег суда - Посебно одељење у Београду није у могућности да приступи на претрес заказан за 16.12.2015. године на који није приступила ни оштећена као тужилац АА која је уредно обавештена а приступила је њена пуномоћница, адвокат Видосава Видић Манастирац а није приступила оптужена - достава позива није уредна, те није приступио ни бранилац окривљене адвокат Перески Славко који је телеграмом обавестио да се окривљена ББ налази на породилском боловању. Пуномоћник оштећеног као тужиоца предлаже да се главни претрес одложи обзиром да су окривљени и њен бранилац обавештени о одржавању главног претреса па суд доноси решење да ће се одржати главни претрес, на којем **пуномоћник оштећеног као тужиоца адвоката Видосава Видић Манастирац на основу овлашћења АА одустаје од подигнуте оптужнице па суд доноси пресуду којом се одбија оптужба 16.12.2015 године** и израђује писмени отправак у предмету 2К-1402/10 од 16.12.2015. године којом се одбија оптужба у односу на окривљену ББ па се из доставнице види да је пресуду примила адвокат Видосава Видић Манастирац 18.12.2015. године, адвокат Перески Славко 21.12.2015. године, ББ нејасног датума.

Имајући у виду да је оштећена као тужилац одустала од гоњења а да се из приложених списа не види да ли је првостепена пресуда којом је оптужба одбијена, постала правноснажна, поступајући судија је у циљу утврђивања свих релевантних чињеница, дана 25.02.2016. године тражио од Основног суда у Сремској Митровици податке о томе.

Основни суд у Сремској Митровици је дана 21.03.2016. године обавестио Апелациони суд у Новом Саду да је пресуда К 1402/10 од 16.12.2015. године постала правноснажна 15.01.2016. године.

Из напред наведеног произилази да је кривични поступак против окривљене ББ због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297 ст. 1 вези чл. 289 ст. 1 КЗ, вођен по оптужници оштећене као тужиоца која је у овом поступку предлагач, правноснажно завршен 15.01.2016. године, дакле након што је предлагач доставио Апелационом суду у Новом Саду, Захтев за заштиту прва на суђење у разумном року.

Обзиром да предмет у коме се тражи заштита права на суђење у разумном року није правноснажно окончан у тренутку подношења захтева, Апелациони суд није

налагао окончање поступка, јер је тај поступак у међувремену правноснажно завршен, али је утврђивао да ли је повреда учињена или није а одлучивао је и захтеву за примерену накнаду, као и трошковима поступка.

У конкретном случају Апелациони суд налази да је кривични поступак против окривљене ББ, до правноснажности трајао нешто преко 7 година.

Процењујући сложеност овог кривичног предмета, Апелациони суд констатује да се поступак водио против једне окривљене, да је у овом поступку једина оштећена управо овде предлагач, да није било потребе за испитивањем већег броја сведока, нити је било потребе за више вештачења, осим саобраћајног (које, имајући у виду број учесника у саобраћајној незгоди и конкретну саобраћајну ситуацију свакако није било посебно сложено), па се овакав предмет објективно посматрано, не може сматрати сложеним.

Надаље, када се сагледа динамика поступања Општинског, односно Основног суда у Сремској Митровици, рачунајући од подношења оптужнице (22.12.2008. године), па до доношења првостепене пресуде (16.12.2015. године), односно правноснажно окончаног поступка (15.01.2016. године), може се закључити да се поступак није одвијао прихватљивом брзином. Наиме, иако је поступајућа судија, тада Општинског суда у истом месецу, након пријема оптужнице оштећене као тужиоца затражила списе Општинског јавног тужилаштва, никаквих активности суда није било у наредних 9 месеци, када је судија, на захтев Тужилаштва вратила списе том органу. У наредних више од 3 године се уочава одсуство било какве активности у раду по овом предмету, све до службене белешке 21.12.2012. године којом, ново одређена судија задужена овим предметом констатује да га је запримила у рад. Иако је након тога динамика заказивања главних претреса била прихватљива, па је и председник суда налагао прекоредно завршавање овог предмета, не може се рећи да је поступање суда било ефикасно, јер су претреси углавном одлагани због неуручења позива странкама, затим због промена адреса о којима странке нису обавештавале суд, а такође и због недоласка на претресе странака, браниоца и пун. оштећене као тужиоца. Апелациони суд констатује да у таквој ситуацији првостепени суд није адекватно користио процесне могућности које су му биле на располагању према одредбама ЗКП.

Апелациони суд је такође имао у виду и понашање странака у току поступка, процењујући у коликој мери је и предлагач допринела одуговлачењу поступка. И окривљена и оштећена као тужилац, која је у овом поступку предлагач, су мењале место боравишта не пријављујући промене адресе, па је суд преко полиције тражио њихове адресе и уручивао им позиве. На три главна претреса није приступила оштећена као тужилац, иако су јој позиви били уредно уручени.

Испитујући у конкретном случају основаност захтева за утврђивање повреде права на суђење у разумном року, овај суд је нашао да је захтев основан.

Према члану 32 ст. 1 Устава Републике Србије свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Према члану 8а Закона о уређењу судова (Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11 и 101/13), странка у судском поступку која сматра да јој је

повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року.

Суд је дужан да кривични поступак спроведе без одуговлачења и да онемогући сваку злоупотребу права усмерену на одуговлачење поступка.

Трајање кривичног поступка и појам разумног трајања судског поступка је релативна категорија која зависи од низа чинилаца које је потребно ценити у сваком поједином случају, а пре свега од сложености чињеничних и правних питања у конкретном предмету, понашања подносиоца захтева као странке у поступку, поступање надлежних судова који воде поступак или природе захтева, односно значаја права за подносиоца захтева.

Из утврђеног чињеничног стања, а како је већ напоменуто, произилази да се кривични поступак против окривљене ББ а по оптужници оштећене као тужиоца АА, од момента подношења оптужнице па до правноснажног окончања водио нешто дуже од 7 година, што је, по оцени поступајућег судије, непримерено дуго, посебно када се узме у обзир да се не ради о нарочито сложеном предмету у којем је предмет оптужења само један животни догађај у којем су учествовале само једна окривљена и једна оштећена, нити је било више сведока а ни потребна вештачења нису захтевала дуготрајан и сложен поступак. Оваквом закључку Апелационог суда у највећој мери је допринео период потпуне неактивности суда у трајању од преко 3 године (од 02.09.2009. године – 21.12.2012. године.).

Обзиром да у време подношења Захтева предмет није правноснажно завршен, а да је правноснажност наступила накнадно, у време кад је спис био у овом суду управо по Захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, Апелациони суд није налагао окончање поступка, већ је само одлучивао о захтеву за примерену накнаду, као и о захтеву за накнаду трошкова састава Захтева и таксе.

Одлучујући о захтеву предлагача да јој се одреди новчана накнада за повреду права на суђење у разумном року, суд је имао у виду укупну дужину трајања поступка, посебно назначени период неактивности Општинског, односно Основног суда у Сремској Митровици, као и чињеницу да је и предлагач допринео да поступак околико траје, те је утврдивши да је предлагачу АА повређено право на суђење у разумном року и предлагачу досудио примерену накнаду у износу од 20.000,00 динара.

Овај суд сматра да је накнада од 20.000,00 динара за предлагача примерена повреди права на суђење у разумном року, те је преко тог износа, до тражених 200.000,00 динара захтев пуномоћника предлагача одбио, налазећи да је досуђена накнада адекватна сатисфакција предлагачу, имајући при том у виду како поступање првостепеног суда, тако и допринос предлагача утврђеној дужини трајања поступка.

Подносиоцу предлагача су досуђени трошкови поступка у износу од 6.780,00 динара, колико износе трошкови таксе на Захтев и одлуку и састава иницијалног акта у ванпарничном поступку - захтева за заштиту права на суђење у разумном року, који је поднет редовном суду јер је одредбом чл. 8в Закона о уређењу судова прописано да се на поступак заштите права на суђење у разумном року и накнаду за повреду права на суђење у разумном року примењују одредбе закона којима се уређује ванпарнични поступак, па се и на трошкове имају применити одредбе Закона о ванпарничном поступку. Предлагач је одбијен са захтевом за накнаду трошкова у износу до 90.000,00 динара за трошкове састава уставне жалбе, јер у конкретном случају заштиту права на

суђење у разумном року пружају редовни судови у поступку на основу Закона о уређењу судова (Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09,101/10, 101/11 и 101/13).

На основу изнетог одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар:

Данка Јакић

Судија:

Мирослав Алимпић

Поука о правном леку:

Против овог решења дозвољена је жалба
Врховном Касационом суду у Београду
у року од 15 дана, рачунајући од дана пријема
писменог отправака решења.
Жалба се подноси путем овог суда
у два примерка.